

Poštovane kolegice i kolege,

9. ožujka 2017. potpisali smo Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama. TKU je sklopljen do potpisivanja novog Ugovora, a najduže do 1. kolovoza 2017. godine, uz produženu primjenu pravnih pravila do 1. studenog 2017. godine.

TKU je potpisalo deset sindikata javnih službi, nakon pet sastanaka pregovaračkih odbora.

Kako do sada nije bilo uobičajeno sklapati takve ugovore, postavljaju se mnoga pitanja:

**ZAŠTO TKU S KRATKIM VREMENOM VAŽENJA?
ŠTO SMO UGOVORILI?
ZAŠTO NISMO UGOVORILI VIŠU RAZINU POJEDINIH PRAVA?
ŠTO NAKON ISTEKA VREMENA VAŽENJA?**

...???

ZAŠTO SMO POTPISALI TEMELJNI KOLEKTIVNI UGOVOR ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA (TKU) S KRATKIM VREMENOM VAŽENJA?

Pregovori su započeli tek 14. veljače 2017., jer su tek tada bili stvoreni zakonski uvjeti za njihov početak. Pregovori nisu mogli započeti prije nego je utvrđena reprezentativnost sindikata za pregovore. Povjerenstvo za utvrđivanje reprezentativnosti probilo je sve zakonske rokove za donošenje Rješenja, kako bi ukrali vrijeme i instalirali u pregovore „žuti“ sindikat, te su zato pregovori započeli tek mjesec dana prije isteka produžene primjene pravnih pravila TKU-a (12. ožujka 2017.).

Vlada RH imala je namjeru umjesto kolektivnim ugovorom prava zaposlenika prepuštiti ustanovama kroz izmjene i dopune Pravilnika o radu ustanova. Na taj su način „očuvanje svih prava“ nakon 12. ožujka 2017. Da je to provedeno mnoga bi postojeća prava iz TKU-a za zaposlenike bila umanjena ili nepovratno izgubljena. Naime, Pravilnike o radu donose školski odbori uz suglasnost osnivača. O njima se ne pregovara, već su to jednostrani akti i poslodavac ih može mijenjati kada zaželi. Županije kao osnivači srednjoškolskih ustanova sigurno ne bi rado preuzele obveze isplaćivati sva prava koja je kroz TKU jamčila država iz proračuna RH. Kako mnoge županije imaju problem isplate i ovakve nakaradne naknade troškova za dolazak i odlazak s posla, to bi pravo bilo prvo na udaru. Naravno, prava se sigurno ne bi povećavala. Regres za godišnji odmor bi nestao kao pravo, jednako i jubilarne nagrade, kao i ponešto drugo. Uspjeli smo kroz pregovore uvjeriti Vladu RH da odustane od svoje namjere.

Potpisivanjem novog TKU-a **sačuvali smo naša postojeća prava sve dok se ne sklopi novi TKU**. Stvorili smo povoljne uvjete za pregovore o novom TKU-u u kojem prvenstveno moramo ugovoriti pravedniju i bolju naknadu troškova za dolazak i odlazak s posla.

Niti jedno pravo nije ovim ugovorom umanjeno.

Pregovori o novom TKU-u moraju započeti najkasnije nakon 1. svibnja 2017. godine.

KOJA SMO PRAVA SAČUVALI?

-) Prosvjetni dodatak (13,72%)
-) Regres
-) Jubilarne nagrade
-) Dnevnice

-) Sistematski pregledi
-) Plaćeni dopust
-) Stanka
-) Godišnji odmori
-) Otpremnina pri odlasku u mirovinu
-) Pravo na pomoć u slučaju smrti zaposlenika, te supružnika, djeteta i roditelja zaposlenika
-) Pravo na pomoć u slučaju dužeg bolovanja, nastanka teške invalidnosti ,
-) Pomoć za rođenje djeteta
-) Zaštita zaposlenika
-) ...

ZAŠTO NISMO UGOVORILI VIŠU RAZINU POJEDINIH PRAVA???

Zbog vremenskog tjesnaca ovo su bili pregovori za očuvanje postojećih prava kao temelj za pregovore o novom Temeljnom kolektivnom ugovoru.

Iz tog razloga nisu se otvarali pregovori o pojedinim pravima. Da smo ustrajali na tome, zbog dužine trajanja pregovora ugrozili bi sva do sada ugovorena prava. To nismo smjeli dopustiti!!!

ŠTO BI SE DOGODILA DA NISMO POTPISALI PRIVREMENI TKU?

Bez potpisivanja, sva prava bi bila upitna, jer Vlada RH je već uputila ministarstvima prijedlog da se prava zaposlenika reguliraju Pravilnicima o radu ustanova. Međutim, Vlada RH nije mogla ništa narediti ustanovama, već samo predložiti izmjene Pravilnika o radu, kao i njihov sadržaj. Vladin prijedlog nikoga ne bi obvezivao. Osnivači srednjoškolskih ustanova (županije) bi putem svojih predstavnika u školskim odborima kreirale Pravilnike o radu i prava zaposlenika sukladno svojim financijskim mogućnostima.

Jednako tako, s obzirom na stav Vlade RH da je uvjet za sklapanje Granskih kolektivnih ugovora prethodno potpisani TKU, ne bi se uopće mogli otvoriti pregovori o Granskom kolektivnom ugovoru, kojem produžena primjena pravnih pravila također ističe 12. ožujka 2017. godine.

Time bi i ugovorena prava iz Granskog kolektivnog ugovora bila prepuštena na milost i nemilost osnivačima. Kroz izmjene Pravilnika o radu dodatno bi se izgubila i prava iz GKU-a: prosvjetni dodatak, dodatci za otežane uvjete rada, pravo na sistematske liječničke preglede,...

Sindikata Preporod nije potpisao TKU. Iako se niti jedno pravo nije umanjilo proveli su referendum. Pri tom su putem letaka navodili članove da ne prihvate potpisivanje, jer bi za njih bilo bolje od TKU-a da su im prava regulirana pravilnicima o radu (!!!???)

Njihova odluka da ne potpišu TKU nije za zaposlene u javnim službama značila baš ništa, jer nije ni na koji način mogla utjecati na njihova prava.

Ovi su pregovori imali za cilj sačuvati sva prava zaposlenika u vrijeme kada će se odvijati pregovori za dugoročniji TKU.

Deset sindikat javnih službi nije prava zaposlenih pristalo povjeriti „lokalnim šerifima“ i odgovorno je donijelo odluke o sklapanju ovakvog Kolektivnog ugovora.

ŠTO JE S PREGOVORIMA ZA GKU?

Iako je Vlada RH na naš zahtjev pristala da se pregovori za GKU vode paralelno s pregovorima za TKU i donijela Odluku o otvaranju pregovora i imenovala pregovaračke odbore Vlade, oni za srednjoškolske zaposlenike nisu mogli početi s obzirom da je Sindikat Preporod opstruirao započinjanje pregovori i nije želio sklopiti sporazum o sastavu pregovaračkog odbora, koji je bio

zakonski uvjet za početak pregovora. Vlada RH bila je spremna započeti pregovore za GKU 9. ožujka 2017. U ostalim sustavima su pregovori već u tijeku. Zakon o reprezentativnosti dozvolio je sindikatu Preporod trideset dana opstrukcije pregovora. Reprezentativnost tog sindikata zasnovana je na lažnim i nepostojećim članovima, a taj su poklon iskoristili za opstrukciju. Time su pokušali ugroziti prava svih zaposlenika. Tu su mogućnost imali samo trideset dana. Vrijeme im je isteklo i pregovori će započeti u srijedu 15. ožujka 2017. godine s Preporodom ili bez njega.

Prethodno smo s predstavnicima Vlade RH dogovorili kako će se sklopiti Kolektivni ugovor za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama s vremenom trajanja do 1. rujna 2017. Neće se pregovarati niti o jednom novom pravu, ali zadržat će se sva do sada ugovorena. Obavit će se jedino usklađivanje s odredbama Zakona o radu i Zakona o zaštiti na radu.

Period od prestanka važenja produžene primjene pravnih pravila (13. ožujka 2017.) do potpisivanja Kolektivnog ugovora bit će reguliran kroz prelazne odredbe i sva će prava za taj period biti sačuvana.

TKO MOŽE POTPISATI GKU? MOŽE LI PREPOROD OPSTRUIRATI I SKLAPANJE?

Kolektivni ugovor za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama može potpisati reprezentativni sindikat koji u svom članstvu ima više od pedeset posto radnika članova od ukupno sindikalno organiziranih članova. Zakonski uvjet za sklapanje Kolektivnog ugovora za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama ima jedino Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske. Nitko, a pogotovo ne sindikat Preporod, neće moći opstruirati sklapanje GKU-a i zadržavanje svih ugovorenih prava.

MOŽEMO LI MIRNO SPAVATI NAKON POTPISIVANJA TKU-a I GKU-a?

Pregovori za novi TKU započeti će u svibnju. Prva tema će biti pregovori o naknadi troškova za dolazak i odlazak s posla.

Nakon toga slijede pregovori za GKU.

Slijede nam i pregovori za osnovicu za plaće za period od 2018. do 2020. godine.

Prije toga morat ćemo provesti postupak utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za pregovaranje. Ne smijemo više dozvoliti da netko dobije reprezentativnost na temelju nepostojećih članova i pokuša ponovno opstruirati naš Sindikat u pregovorima.

Ti će pregovori biti teški i valja se dobro pripremiti za akcije, jer za Kolektivne ugovore trebat će se boriti.

Dosadašnja iskustva pokazuju da bez borbe nismo ugovorili niti jedno pravo!!!

Predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih
u srednjim školama Hrvatske:
Branimir Mihalinec, prof.